

Neděle 29.5.2011 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

(Neděle trochu jinak – Hledání ráje)

Gn 2,4-25 „První ráj – dar od Boha“ + Lk 23,43 „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.“

Dnes budeme přemýšlet o ráji a budeme ho společně hledat. Ráj si představujeme různě. Je spousta míst u nás a jinde na světě, kde si můžeme připadat „jako v ráji“. Někomu se u slova „ráj“ vybaví Havajské ostrovy, někomu jinému pomyslný ráj připomíná třeba chaloupka na Šumavě. – Ovšem „ráj na zemi“ to není nutně nějaké vysněné místo. Ten obraz pro většinu dnešních lidí v sobě zahrnuje také představu životní pohody, hojnosti a požitků nejrůznějšího druhu. Čím dál více dnes používá tento výraz a obdobné pojmy také reklama. Takovými přívlastky jako „rajský“, „nebeský“, „božský“ se snaží vychvalovat nějaké zboží a zdůraznit, jak je něco vynikající, chutné, příjemné a lákavé. Naše představa ráje má konkrétní podobu a je tak synonymem toho, čemu říkáme ještě jinak „štěstí“.

1. Ráj na zemi

Žijeme ve světě, který se zajímá především o materiální hodnoty. Skoro to vypadá, že dnešní člověk nic jiného nehledá a nepotřebuje. Většina lidí se taky tak chová. Hledá uspokojení svých potřeb podle chuti a peněženky, snaží se splnit si svá přání v pohledu na bydlení, auto, dovolenou, své koníčky a zájmy. Lidé mají pocit, že takový konzumní životní styl jim zprostředkovává téměř rajske zážitky. Cizí slova jako *relax, fitness, wellness* se dnes skloňují ve všech pádech a dokreslují představu našeho pozemského ráje. Chceme se mít opravdu po všech stránkách dobře. Sice našimi jistotami v minulých letech otřásala celosvětová hospodářská krize. Chvíli to vypadalo, že svou životní filozofii přehodnotíme, že se uskrovníme a začneme šetřit. Jenže se ukázalo, že to není až tak nutné. Peníze se vždy najdou: když nejsou zrovna na účtu, tak nám je naše banka ochotně půjčí. Proč bychom se měli omezovat!? Pokračujeme dál a jdeme za svým snem o ráji na zemi...

Jenže k tomu, abychom se měli opravdu dobře, potřebujeme nejen plnou ledničku a pěkné bydlení, ale také zdraví, dobrou práci, milé lidi kolem, dobré vztahy a slušné životní vyhlídky. „Ráj na zemi“ to nemusí být nutně nějaké exotické a kouzelné místo v panenské přírodě v Tichomoří nebo jinde, ale je to spíše celkový životní pocit spokojenosti, pohody, dostatku, míru a svobody. A k tomu máme pořád nějak daleko. Nestačí nám jenom pohoda v soukromí. Na naše životní pocity mají vliv události, které se odehrávají kolem nás anebo někde jinde ve světě. Katastrofa v Japonsku, arabské „jaro“ nebo politická a ekonomická nejistota v naší zemi nám náladu nezlepší...

2. Ráj s Bohem

Ovšem původní význam pojmu „ráj“ je hlubší. O „Ráji“ se píše nejdříve v Bibli a jeho nejvlastnější význam je „zahrada“, zahrada Eden. „Ráj“ označuje podle Bible ideální podmínky pro život. Je to stav světa a lidstva před pádem do hříchu, je to stav souladu/harmonie člověka a přírody se Stvořitelem. Právě první biblické kapitoly přibližují tento rajske stav, ale pak vyprávějí také o vzpouře člověka proti Bohu a jejích důsledcích. Člověku nestačil ráj, chtěl víc. V touze po bohorovnosti a nezávislosti vypadává z úzkého vztahu s Bohem, pouští se vlastní cestou a ztrácí zázemí, ochranu a plnost ráje se vším, co to znamená. Protože člověk je stvořen pro „ráj“ a „ráj“ poznal, prožívá za hranicemi ráje obrovský deficit. V touze po Bohu a po plnosti života hledá cestu „zpátky“. *Hledání ráje* to je

hledání životní pohody a všeho dobrého. Každá zkušenost dostatku, pokoje a radosti člověka (po)těší. Ale žádná taková zkušenost nemůže nahradit plnost života s duchovním rozměrem, který přináší víra v Ježíše Krista a osobní vztah k Němu/s Ním. Za hledáním ráje se skrývá touha po Boží blízkosti a milosti, je za tím hledání Božího odpuštění a plnosti života s nadějí pro budoucnost. Skutečnost ráje, jak o ní mluví Bible, má duchovní rozměr. Proto je třeba dobře poslouchat, co k tomuto tématu říká evangelium.

Ježíš Kristus mluví přímo o ráji v jedné naprosto mimořádné situaci, kdy bychom to vůbec nečekali. Je to na popravišti, sám umírá na kříži a ještě má sílu mluvit o ráji a o naději. Nepovídá si o tom sám se sebou, ale se zločincem na sousedním kříži, který čeká na smrt jako Ježíš. Tomu zločinci už nezbývá moc času, ale v poslední chvíli ještě lituje toho, co zlého v životě způsobil. Obrací se na Ježíše s prosbou, aby si na něho vzpomněl, až bude ve svém království. A Ježíš mu odpovídá: „*Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.*“ Je to zajímavý rozhovor, když si uvědomíme, kde se odehrál a o čem je. Ježíš mluví o ráji jako o realitě s naprostou samozřejmostí. Není to ani utopie ani ironie, není to výsměch, není to špatný vtip. Ježíšova odpověď lotrovi na kříži dokresluje naši představu ráje a zdůrazňuje jeho duchovní rozměr. Je to slovo o Boží milosti, o odpuštění a o naději. – Je pravda, že Ježíš mluví se zločincem o ráji jako o situaci po smrti, to je naprosto jasné. Ovšem to, co tím myslí, se netýká jen posmrtného života, ale je důležité pro náš život tady. Ježíš přinesl ráj na zemi. S Ním přišlo na zem Boží království. Každé slovo, které během svého života pronesl, je poselstvím o Božím, onom světě, ale zároveň je poselstvím pro tento svět. Ježíš má ráj nejen pro toho zločince, ale pro kohokoliv dalšího, kdo za Ním přijde.

3. Hledání ztraceného Ráje

Možná se ptáte: co to má společného s naším životem v 21. století? K čemu nám jsou staré příběhy, když žijeme v úplně jiném světě a v jiných podmínkách? Je to dobrá otázka. Potřebujeme vědět, jak se naše úvahy týkají naší situace a jestli nám mohou nějak pomoci... Mám za to, že staré biblické příběhy zasazují náš život do širších souvislostí a ukazují nám, kam patříme svým lidstvím, svými kořeny, svými tužbami i potřebami. Jsem přesvědčen o tom, že nám mohou pomoci porozumět tomu, v čem je smysl naší pozemské existence a jaký je Stvořitelův záměr s naším životem.... Tak můžeme lépe porozumět sami sobě, svému hledání, své cestě... Situace zločince na kříži není naší situací. A přece v ní najdeme něco, o čem potřebujeme přemýšlet. Muž smrti je nám velmi blízký tím, že touží po pokoji, po odpuštění, po naději, po ráji. To není jeho speciální problém! Tyto tužby nosíme v srdci všichni. Hledáme cestu k plnosti života, aniž vždy víme a tušíme, že hledáme nejen pohodu a dostatek všeho, nýbrž podvědomě také svého Stvořitele, Boha a Pána. Potřebujeme Boží odpuštění, smíření s Bohem, abychom mohli žít ve smíření s lidmi i sami se sebou. A pak to další. Zločinec na kříži se v posledních chvílích svého života obrací na Ježíše. Tím nám říká, že Ježíš Kristus je jediný, na koho se můžeme obrátit, když jde o kvalitu života, o naději. On je jediný, kdo ukazuje cestu k ráji a otevírá cestu zpátky do ráje. Ježíš Kristus je sám tou cestou. Kvůli tomu byl Ježíš tehdy na kříži spolu s opravdovými zločinci, kvůli tomu trpěl a umíral, abychom mohli najít cestu zpátky k Bohu. – Dnes jsme spolu a připomínáme si, že jsme na cestě. Každý nějak hledáme a hledáme cestu k plnosti života, hledáme *ztracený ráj*. Ježíš Kristus s námi mluví o tom, že se nám chce stát na této cestě průvodcem. On zná cestu. On má všechno, po čem toužíme a co potřebujeme. On má pro nás vzácné dary. Stačí říct, stačí přijít. Díky Jeho odpuštění a lásce můžeme už na této zemi prožívat kousek ráje. (28.5.2011- BK)